

CUPRINS

Introducere	11
--------------------------	-----------

PARTEA I

Capitolul 1

Victimologia din perspectiva derivei criminogene contemporane -, o provocare exigentă în algoritmul înfăptuirii actului de justiție

1.1. Scurt istoric.....	15
1.2. Noțiuni introductive, puncte de vedere, accepțiuni.....	20
1.3. Definiții și comentarii - clarificări conceptuale și terminologice.....	24

Capitolul 2

Noțiuni strict juridice din perspectiva cuplului penal agresor- victimă (vom prefera să rămânem în realitatea conotațiilor pericolului social - C.Pen. art. 17, 18, 1989)

2.1. Infracțiunea - trăsături constitutive.....	32
2.2. Fapta să prezinte pericol social -.....	33
2.3. Fapta să fie săvârșită cu vinovăție.....	34
2.4. Fapta să fie prevăzută de legea penală.....	37

PARTEA a II-a

Capitolul 3

Infractorul (psihologie, comportament, personalitate)

3.1. Infractorul ca „personalitate” - perspectiva psihologiei judiciare asupra personalității criminale.....	38
3.2. Particularități psihice și disfuncții criminogene ale „personalității infractorului”.....	39
3.3. Personalitate - personalitate criminală (comentarii, interpretări, definiții, puncte de vedere, accepțiuni).....	48
3.4. Disfuncții criminogene ale personalității (discernământul vis-á-vis de responsabilitatea penală).....	56
3.5. Perspectiva etiologică asupra comportamentului infracțional (trecerea la act) paradoxul criminal - H.J. Eysenck; ecuația personală a trecerii la act (pragul delinvențial); legea secvenței temporare - O.H. Mawrer; nucleul personalității criminale - Jean Pinatel.....	62

Capitolul 4

Psihologia infractorului din perspectiva declanșării și consumării actului infracțional (fazele actului infracțional, mecanisme conflictuale, împrejurări favorizante, implicațiile factorului emoțional-afectiv)

Secțiunea a

4.1. Personalitatea în situația conflictuală concretă (act, situație, personalitate, conformism, devianță, aberanță).....	70
4.2. Comportament versus norme	71
4.3. Reprobarea morală sau coerciția	72
4.4. Ereditate - mediu - criminogeneză	73
4.4.1. Concepția modernă asupra eredității	73
4.4.2. Concepția modernă asupra mediului	75
4.4.3. Învățarea	77
4.4.3.1. Învățarea reflex-condiționată clasică.....	78
4.4.3.2. Învățarea reflex-condiționată skinneriană	78
4.4.3.3. Învățarea prin imitație	78
4.4.3.4. Efectul premial și de întărire prin învățare	78
4.4.3.5. Fixarea anormală.....	79
4.4.3.6. Conduita morală impusă pe cale reflex- condiționată.....	79
4.4.3.7. Imitația ierarhică.....	79
4.4.3.8. Fazele actului infracțional.....	79
4.4.3.9. Considerații etiologice asupra mecanismului conflictual - explicații asupra ponderii împrejurărilor favorizante și a factorului emoțional-afectiv în declanșarea infracțiunilor	84
4.4.3.10. Clasificarea principalelor tipuri de procese cauzale în:	88

Secțiunea b - PSIHLOGIA INTEROGATORIULUI - TACTICĂ- ATITUDINI - STRATEGII -

4.4.4. Tipologizare și portretizare a infractorului.....	90
4.4.5. Psihologia infractorului după comiterea faptei (aspecte comportamental - atitudinale)	96
4.4.5.1. Tendința de a se sustrage identificării, învinuirii și sancțiunii - derutarea cercetărilor	96
4.4.5.2. Psihologia alibiului	97
4.4.5.3. Distrugerea probelor. Înscenarea altor infracțiuni	97
4.4.5.4. Remușcări (muștrările de conștiință).....	98
4.4.5.5. Alte disfuncții și contradicții în tacticile de apărare ale infractorului.....	98
4.4.5.6. Psihologia unor moduri de operare distincte: infractori de ocazie și infractori din obicei.....	99

PARTEA a III-a**Capitolul 5****Victima (victima și victimologia din perspectivă etiologică și juridică)**

5.1. Subiecții pasivi ai infracțiunii	101
5.2. Victima, agresiunea, agresorul	104
5.3. Efecte și implicații psihologice ale actului agresional privind victima.....	111

Capitolul 6**Demers causal-etiologic pe terenul victimizării****Secțiunea a**

6.1. Problematika „situației conflictuale” în algoritmul victimă - agresor	113
6.2. Cauze individuale	115
6.3. Cauze sociale	118
6.4. Cauze de mediu	121
6.5. Cauze culturale	123

Secțiunea b

6.6. Efectele și consecințele psihologice ale victimizării	125
6.6.1. Efecte individuale	125
6.6.2. Efectele sociale	127

Secțiunea c

6.7. Consecințe strict psihologice ale victimizării	129
6.7.1. Consecințe individuale	129
6.7.2. Consecințe sociale	136

Capitolul 7**Victima din perspectiva tratamentelor penale și traumei victimale**

7.1. Victimele infracțiunilor de drept comun. Scurt istoric. Actualitatea în materie	137
7.2. Victima și urmărirea penală.....	143
7.3. Perspectiva exploratorie asupra psihologiei victimei (victima sursă de informații - versiuni, ipoteze și piste de lucru în direcția identificării agresorilor)	145
7.4. Tratamentul psihologic al victimei în cursul urmăririi penale.....	147
7.5. Victima și judecata	150
7.6. Tratamentul psihologic al victimei în cursul judecării.....	152
7.7. Victima ulterior judecării	156
7.8. Tratamentul psihologic al victimei ulterior rezolvării judiciare a urmărilor victimizării (s.s.p.V-T - sindromul stresului post-victimal-traumatic).....	156

7.9. Exemplificări în materia aplicativ-pragmatică a victimologiei pe terenul răspunderii penale.....	158
7.9.1. Victimele accidentelor de muncă.....	158
7.9.2. Victimele accidentelor de circulație.....	165

Capitolul 8

Tipologia victimală, comportamente definitorii, conotații specifice

8.1. Sistematizări. Definiri tipologice. Categoriile de victime.....	170
8.2. Categoriile de victime. Particularități specifice	175

Capitolul 9

Victima din perspectiva gestului suicidal (proprio-victimizare).

Agresivitatea introproiectată

9.1. Definiri, puncte de vedere, clarificări conceptuale terminologice.....	202
9.2. Teorii explicativ-etimologice (demers causal, tipologii secundare).....	203

Capitolul 10

Victima în dinamica infracțională (cuplul penal victimă- agresor)

10.1. Potențial de receptivitate victimală	211
10.2. Cuplul penal victimă – agresor (victima postvictimizare).....	214

PARTEA a IV-a

Capitolul 11

Victima din perspectivă preventiv-protectivă

11.1. Victimele societății	218
11.2. Asistența victimiară	219
11.3. Victima din perspectivă preventiv-protectivă	223
11.4. Psihologia și prevenirea efectelor victimizante ale acțiunilor omenești	226
11.5. Abordarea preventiv-protectivă individuală	227
11.6. Abordarea preventiv-protectivă colectivă.....	232
11.7. Potențialul justiției restaurative în sistemul penitenciar	236

Bibliografie	265
---------------------------	------------